

OPONENTNÍ POSUDEK BAKALÁŘSKÉHO PROJEKTU

Autor: Martin Odehnal
Atelier: Atelier Kuzemenský Kunarová - FA ČVUT
Stavba: LDN Barrandov
Oponent: Ing. Ondřej Hofmeister
Datum: 8 června 2023

Zadání

Novostavba léčebny dlouhodobě nemocných na hraně urbanizované části Prahy 5.

Urbanismus

Martin se rozhodl obrovský objem léčebny formovat do dvou dlouhých navzájem propojených křídel postavených na ortogonálním systému, který je v místě patrným, nikoliv však jediným principem. Cítím silné gesto, které se snaží vypořádat s urbanistickou roztržitostí místa. Dalo by se diskutovat o adekvátnosti a úspěšnosti tohoto rozhodnutí. V průvodním textu autor upozorňuje, že staví na místě parku, který mají všichni v okolí rádi a tráví zde čas. Bohužel však nepřináší, ale žádnou argumentační podporu svého gesta. Co nového a pozitivního přináší dům jako náhradu za to co bere. To mi zde chybí. Prostory, které vznikají okolo Martinova domu jsou pro mě trochu nečitelné. Plocha před hlavním vstupem má parametry malého otevřeného náměstí, které volně přechází do trávníků okolo. Neumím si představit děje, které by zde měly probíhat. Nevidím místa k sednutí na slunci a nebo ve stínu pod stromy, ani nevidím děje, které by senioři mohli tak rádi sledovat. Obvykle se u takových provozů nabízí místo, kde je možný běžný nechráněný styk s veřejností (pro ty, kteří ještě zvládají sami si vyjít do přízemí na kávu a slovíčko s kamarády a příbuznými a na straně druhé pak chráněný venkovní prostor, kde mohou senioři trávit čas na čerstvém vzduchu, ale chráněni před veřejností. Zahrada - bezpečné místo, kde to znám, nezabloudím a nečeká na mě nějaké překvapení. To mi v návrhu chybí.

Přízemí, kde se dům dotýká země je podloubí, které nabízí pozitivní moment. Jsem v domě, ale zároveň venku – možná Martin spoléhá právě na tento prvek, který nabízí místo pro chráněné trávení času, prostor pro bezpečné pozorování světa kolem. Musím se přiznat, že mám problém s měřítkem. Bylo opravdu nutné vytvářet téměř 140 m dlouhý dům (pokud dobře počítám 20 modulů o délce 6,75m). Při představě, že sedím v podloubí, které má rozměr poloviny nekonečné paluby na Titaniku, mi přeběhne mráz po zádech. Cítím se nicotný. Na druhou stranu jsou zde vnitřní polootevřené dvory, které mají potenciál být chráněným místem pro ty, co mají rádi bezpečí a nechtějí být v nekonečném zeleném prostoru, který dům obklopuje.

K architektuře:

Dům je velmi tektonický. Dřevěná kostra pavlačí dává domu uchopitelné měřítko. Rastr je spjatý s vnitřní strukturou domu. Je jako plástev, ve které je každé okénko rastru prostorem pro jednoho seniora. Je to racionální. Dřevo je příjemné a v tomto případě milosrdné, i když sloupy mají měřítko sloupů v katedrále. Z lodě se stává archa, která Vás bezpečně převezde přes rozbouřené moře.

To, co člověk cítí z fasády se děje i uvnitř. Racionální členění prostor, křídla pokojů orientovaných směrem ven, obslužné chodby naopak do atrií, spojovací krčky nabízí prostory pro společné aktivity. Je to přímé, jasné a bez rafinovanosti a překvapení. Jen ty chodby prostě působí skoro nekonečně. Opět narážím na pocit, že měřítko domu je nelidské. Martin zřejmě spoléhá na centrální prostor, které dům dělí na dvě poloviny. Ale i tak si myslím, že chodba, na které by se dal běhat sprint na 60 m je prostě moc dlouhá. Obzvláště pro někoho, kdo ujde za den sotva 200 m.

Ke konstrukci:

Po technické stránce je dům zvládnutý excelentně. Ve studii Martin počítal se dřevem, ale česká legislativa, která je hodně konzervativní, jej přinutila použít jiný nespalný materiál. Martin zvolil železobeton. A to tak, že doslovně na všechny nosné konstrukce. Pro mě trochu překvapení. Není horší materiál z pohledu produkce CO₂, snad s výjimkou hliníku, než železobeton. Nebylo možné využít princip kostry (ze železobetonu) a tu doplnit něčím méně energeticky náročným (dřevo, SDK, cihly pálené, nebo dokonce nepálené)? To už není nosná část stavby a škála materiálu je téměř nekonečná. Kostra by navíc do budoucna umožnila konverzi na jinou typologii. Otázku mám k založení předsazené fasády, která je založená mělce a v bezprostřední blízkosti je hlubinně založený suterén. Záporové pažení je možná v tomto případě zbytečný luxus. Svahování bývá obecně mnohem levnější. Je docela snadné stavební jámu svahovat a pavlače založit do větší hloubky.

8.3.2023

K výkresům:

Výkresy jsou zpracovány s poměrně velkou péčí. Nic mi v nich nechybí. Postrádal jsem řez atriem se světlíky, které budou určitě poměrně technicky hodně ozvlášť s pomyšlením na problém, jak se poprat s dešťovou vodou. S tím souvisí i můj dotaz, proč došlo ke změně zasklení atria. Ve studii bylo velkokplošné sklo a v bakalářské práci pak rastr plastových bublin v železobetonové desce. Z pohledu uživatele se mi zdá, že je to jasný ústupek z kvality. Chybí mi vizuální kontakt s oblohou a pavlačemi uvnitř atria.

Detail pokoje je srozumitelný dobře vyřešený. Otázka je, jak je myšleno vedení posuvných dveří proti sklu fasády. Neměl by zde být meziokenní sloupek?

Vybavení chodeb madly je v kontrastu s dekorativním umístěním květin, které neumožňují madla využít. Ale chápu, že už při vytváření vizualizací nezbýval čas na doladění toho, na co se v návrhu zapomnělo. Chodby totiž nenabízí žádná místa k odpočinku a posezení. Není zde žádné místo, kde by se mohlo pár sousedů sejít a poklábosit.

Dokumentace obsahově odpovídá požadavkům příslušné vyhlášky. Výkresy se zdají být kompletní, čitelné a přehledné. Tabulky výrobků jsou schematické, zůstávají někde na úrovni mezi dokumentací pro stavební povolení a prováděcí dokumentací. V praxi se taková však podrobnost nevyskytuje. Pro stavební povolení se obvykle tabulky nevytváří a v prováděcím projektu jsou pak popisy mnohem podrobnější (ale to zřejmě není chyba).

K textům:

Textová část je zpracována velmi profesionálně a zdá se, v souladu s vyhláškou. Celkově jsou popisy obsahově korektní a je používán správný odborný jazyk.

K TZB, PBŘS, ZOV:

Tyto části dokumentace nejsem schopen podrobně hodnotit a komentovat. Zdají se mi vypracované správně, důsledky z jejich závěrů jsou myslím otisknuty do stavebního řešení správně.

Na závěr

Martin prokázal, že je schopen převést svůj architektonický návrh do technického řešení bez nedostatků. Technické řešení samé je zpracováno podrobně a správně a na velmi dobré technické úrovni. Mám dojem, že Martin je velmi dobrý architekt, ale ještě lepší inženýr. Doporučil bych větší soustředění se na architektonickou a urbanistickou část návrhu. Více promýšlet a zkoumat jakou kvalitu mají prostory, které vytvářím jak uvnitř, tak v okolí domu. Za architektonickou a urbanistickou část úlohy navrhuji C a za technické řešení pak stupeň A. **Celkově hodnotím tedy známkou B.**

Obecně k pedagogickému významu bakalářské práce a jejímu rozsahu

Navrhování je ve své podstatě velmi komplexní činnost a student architektury zákonitě nemůže obsáhnout jeho veškeré aspekty do hloubky. Moc nerozumím, proč je student nucen se tvářit, že zvládá obory, které v praxi s jistotou řešit nebude? Proč se raději podrobně a do větší hloubky nevěnuje architektonické a stavebně konstrukční části. Myslím, že profesní části TZB, PBŘS, a obzvlášť ZOV by pak mělo být řešeno pouze koncepčně a ve vazbě na architekturu domu.

Ondřej Hofmeister

